פועלי כל הארצות התאחדו!
זו הדרך
ZO HADEREKH
زو هديرخ
גליון 48, 2 בדצמבר 2009

נשף מסיכות הוויתורים

"ידיעות אחרונות" (27.11): "הממשלה הזאת עוד תוכיח, איך אפשר גם להקפיא את הבנייה (- בהתנחלויות) וגם שהבנייה לא תוקפא".

הכרזתו של ראש הממשלה **נתניהו** בשבוע שעבר בדבר הקפאת התחלות הבנייה בהתנחלויות למשך עשרה חודשים, תוארה בידי דוברים ופרשנים בתקשורת כהחלטה אמיצה, שנועדה להסיר מעליו את הלחץ של ממשל אובאמה.

וכך היינו עדים לשידור חוזר של "נתניהו שוחר השלום": בנאום בר-אילן, נתניהו הוציא מפיו את המלים "שתי מדינות", ואילו בשבוע שעבר הוא הכריז על הקפאה של בנייה חדשה בהתנחלויות.

ההחלטה, חשוב לציין, זכתה בתמיכת רוב השרים בממשלה, לרבות השרים הנציים ביותר, כמו בני בגין ואביגדור ליברמן, ואף לא אחת ממפלגות הימין לא ראתה צורך לעזוב את הקואליציה "הוותרנית". אמנם ראשי המתנחלים מתחו ביקורת וכמה ח"כים מהליכוד איימו לכנס את מרכז הליכוד, אך הפרשנים תמימי דעים, כי נתניהו דווקא חיזק את מעמדו הפוליטי.

נתניהו קיבל את ההחלטה בניסיון להסיר מעליו את הלחץ המדיני בעקבות דו"ח גולדסטון ועקב אחריותו לאי-חידושו של המשא-ומתן המדיני עם הפלסטינים. לאחר שיו"ר הרשות הפלסטינית, מחמוד עבאס (אבו-מאזן) הודיע, כי לא ישוב למו"מ ללא הקפאה של ההתנחלויות, וזכה בגיבויו של ממשל אובאמה, חיפש נתניהו דרך גם להשביע את הזאב וגם להותיר את הכבשה שלימה. וכך נולדה הכאילו-הקפאה של ההתנחלויות.

הפרשנית המדינית **סימה קדמון** ("ידיעות אחרונות", 27.11) סיכמה, שההחלטה של נתניהו בעצם חלולה, וכי תמיכת השר בני בגין בה מעידה על כך: "הממשלה הזאת עוד תוכיח, איך אפשר גם להקפיא את הבנייה וגם שהבנייה לא תוקפא". קדמון מזכירה בהקשר זה, כי אותה החלטת הקפאה אינה חלה על מבנים שכבר הוחל בבנייתם, על מבני ציבור, וכן על בניית אלפי יחידות דיור בהתנחלויות בירושלים המזרחית (המסופחת).

התגובה הפלסטינית לא איחרה לבוא. אבו מאזן הודיע, במהלך ביקורו באמריקה הלטינית, כי הודעת נתניהו אינה תשובה לדרישה להקפאה מוחלטת של ההתנחלויות, הכלולה ב"מפת הדרכים". קדורה פארס, מראשי פתח', אמר בתגובה להודעת נתניהו, כי "זו לא יותר מאשליה שזורע נתניהו. ההתנחלויות אינן לגיטימיות. גם הגידול טבעי, ומזרח ירושלים היא חלק בלתי נפרד מהאדמות הכבושות. בהמשך הבנייה בירושלים המזרחית ובהתנחלויות, נתניהו פועל באופן חד-צדדי".

יאסר עבד רבו, מזכיר הוועד הפועל של אש"ף, ציין, כי דברי נתניהו הם: "מניפולציה מדינית, שנועדה לעקוף את העמדה הבינלאומית, השוללת את ההתנחלויות ותומכת בהקמת מדינה פלסטינית בקווי 1967".

השבוע מלאו 62 להחלטת עצרת האו"ם מ-29 בנובמבר 1947 בדבר סיום המנדט הבריטי והקמת שתי מדינות, ערבית ויהודית, בשטחה של פלשתינה המנדטורית. 62 שנים חלפו, והממסד הישראלי ממשיך לשלול מהפלסטינים את זכותם לעצמאות לאומית ולריבונות מדינית בהתאם להחלטות האו"ם, כלומר, בגבולות ה-4 ביוני 1967.

לכן שורש הבעיה הלאומית הבלתי פתורה הוא עמוק יותר מאשר השאלה, החשובה כשלעצמה, בדבר הקפאה מוחלטת של ההתנחלויות. שורש הבעיה הוא העקשנות של ממשלות ישראל לשלול את זכותם של הפלסטינים למדינה עצמאית בכל השטחים שנכבשו ב-1967. הן ממשלות נתניהו והן ממשלות שרון, אולמרט וברק, תבעו גם סיפוחים (הפיכת חומת ההפרדה לקו גבול, סיפוח "גושי התנחלויות"), וגם את הפיכת המדינה הפלסטינית, שתקום על יתרת השטח, למין מדינת-חסות, התלויה בישראל עד סוף כל הדורות.

מבחינתם של שוחרי השלום בישראל, נשף המסיכות הפוליטי של נתניהו יוצר קושי וגם הזדמנות. הקושי הוא בהתמודדות עם האשליה, שממשלת נתניהו עושה ויתורים מדיניים, ולכן אינה אחראית לקיפאון המדיני. ההזדמנות טמונה בעצם העובדה, שממשלת ימין קיצונית נאלצת, בלחץ בינלאומי ובהתחשב בדעת הקהל הישראלית, להכריז על הקפאת של ההתנחלויות ועל תמיכה בפתרון של שתי מדינות. מנקודה זו עלינו להמשיך במאבקנו לשלום צודק.

תמר גוז'נסקי

מק"י וחד"ש ישתתפו במצעד זכויות האדם בת"א

"כולנו מרגישים, שמצב זכויות האדם והדמוקרטיה שלנו בסכנה, אולי בסכנה חסרת תקדים, ושהמצב רק הולך ומקצין. אין מצב שנשתוק על זה. הבעיה היא בעיית עומק מחמירה. זו הבעיה של כולנו, ואנחנו חייבים להיאבק בה יחד, בשם כל זכויות האדם של כל בני האדם" - הדגישה **גילי רעי**, סמנכ"ל האגודה לזכויות האזרח, בישיבה בהשתתפות נציגים של ארגוני זכויות וכן נציג של מק"י וחד"ש, שנערכה בשבוע שעבר בתל-אביב.

גילי רעי הוסיפה, כי באגודה לזכויות האזרח "מעבירים הילוך, ורוצים להזמין אתכם להיות חלק ממשהו חדש: בשבוע זכויות האדם, ב-11 בדצמבר, לערוך יחד את מצעד זכויות האדם הראשון בישראל".

מצעד זכויות האדם יתקיים בתל-אביב ביום שישי, 11 בדצמבר, בין השעות 11-14. לצורך תכנון המצעד נערכו בשבוע האחרון פגישות עם פעילים בתל-אביב, בירושלים, בחיפה ובבאר-שבע.

חד"ש ומק"י החליטו להצטרף למצעד ומארגנות את חבריהן לבוא ולהפגין בתל-אביב ב-11 בדצמבר.

פרטים נוספים בבלוג "אין מצב": www.noway.org.il

"נשף הסוכן החשאי"

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל יערוך ביום ה', 10.12, בשעה 20.00 במועדון ברחוב לבונטין 7, ת"א, אירוע פוליטי-תרבותי עם אישי רוח ואמנים תחת הכותרת: "נשף הסוכן החשאי והיועץ המשפטי". האירוע מוקדש ליום זכויות האדם הבינלאומי.

סוף-סוף: ההסתדרות תקבל מהגרי עבודה לשורותיה

לאחר שני עשורים של דרישות מצד סיעת חד"ש בהסתדרות, החליטה הנהגת ההסתדרות ב-24.11 להביא בפני בית נבחרי ההסתדרות הצעה לתיקון חוקת ההסתדרות, כך שמהגרי עבודה יוכלו להיות חברי הסתדרות שווי זכויות. ההנהגה החליטה, כי "עם תיקון החוקה, תפעל ההסתדרות כאיגוד מקצועי לקידום מעמדם, תנאי עבודתם והגנה על זכויותיהם של מהגרי העבודה בישראל, על בסיס עקרונות השוויון והוראות הדין בישראל".

חוקת ההסתדרות הנוכחית קובעת, כי רק עובד שהוא אזרח או תושב ישראל יכול להיות חבר מן המניין. התיקון המוצע יסלול הדרך לכל מהגר עבודה החפץ בכך להצטרף להסתדרות ולקבל את כל הזכויות, המוענקות לחברים, לרבות הזכות להתארגן, הזכות לבחור ולהיבחר והזכות לקבל הטבות אחרות מההסתדרות. לאחר שהתיקון יאושר, תוכל ההסתדרות לייצג מהגרי עבודה, שיצטרפו כחברים, באופן משמעותי יותר.

יצוין, כי ההסתדרות טיפלה עד עתה במהגרי העבודה בעיקר בלשכה, שנפתחה עבורם לפני כמה שנים במרחב ת"א. יחד עם זאת, ללא התיקון, אין להסתדרות זכויות ייצוג של ממש של העובדים מול המעסיקים.

כן החליטה הנהגת ההסתדרות, כי היא מתנגדת לגירוש הילדים של מהגרי העבודה. החלטת ההסתדרות קובעת, כי יש למצוא לילדים פתרון "תוך שלילת אופציית הגירוש".

שביתת המגזר הציבורי באירלנד

ב-25.11 שבתו כל עובדי המגזר הציבורי באירלנד נגד המדיניות הכלכלית והחברתית של הממשלה השמרנית ונגד קיצוצים צפויים של ארבעה מיליארד יורו בתקציב המדינה. לפי הערכות, 250 אלף עובדים השתתפו בשביתה ורבבות מורים הפגינו ברחבי המדינה.

מכתבים למערכת

ואם היא לא הייתה ערביה?

בשבוע שעבר פורסם פסק דין של בית הדין למשמעת של עובדי המדינה, שאישר את פיטוריה לאלתר של ג'והיינה חוסיין (52), תושבת דיר חנא, אחות ותיקה ומפקחת אזורית של משרד הבריאות במחוז הצפון. עילת הפיטורים – היא צולמה והתראיינה לטלוויזיה, בעת שנטלה חלק בהפגנה נגד מלחמת עזה, שנערכה באום אל-פחם ב-2008.

"הזכות לחופש ביטוי אינה מוחלטת" - קבעו שופטי בית הדין למשמעת של עובדי המדינה, באשרם את פיטורי ג'והיינה חוסיין לאחר 30 שנות עבודה ללא רבב בשירות המדינה. השופטים הסתמכו על "חוק שירות המדינה (משמעת)", אשר אוסר על עובד מדינה להשתתף בהפגנה בעלת אופי מדיני.

ואני מבקשת לתהות בקול: והיכן היו האחראים למשמעת והשופטים של בית הדין למשמעת, כאשר רבנים, המקבלים את שכרם מהמדינה, לא רק השתתפו בהפגנות, אלא הורו לחיילים להפר פקודה של פינוי מתנחלים?

ולתהיה זו אני מבקשת להוסיף, שאין זה מקרה כלל וכלל, שבעת שהאחות ג'והיינה חוסיין פוטרה בגלל השתתפות בהפגנה נגד המלחמה בעזה, שקדו בפרקליטות המדינה על הכנת כתבי אישום נגד ח"כ מוחמד ברכה בשל השתתפות בהפגנות נגד המלחמה והכיבוש. המשותף למסעות הרדיפה: שניהם אזרחים ערבים ומתנגדי מלחמה וכיבוש.

טלי אלוני, ירושלים

נחוץ ספר היסטורי מדויק

המאמר "90 שנה בשבעה ספרים" ("זו הדרך", 25.11) סקר שבעה ספרים שיצאו לאור בנושא המפלגה הקומוניסטית בארץ, אך שכח ספר חשוב – "לחוד או ביחד" מאת הקומוניסט הוותיק לאון זהבי. לאחרונה יצא ספר זה גם בערבית. הספר מכיל את סיכומי הקומינטרן הקשורים במפלגה הקומוניסטית שלנו. לא ברור לי, מדוע הוטל עליו חרם.

אני מבקש לבקר את איזכורו במאמר של הספר של בולוס פרח, שתרגם לעברית אהוד אדיב, שהוא גם אנטי-קומוניסט וגם סלפן.

אני סבור, כי כל הספרים שיצאו עד כה לאור אינם תחליף לספר היסטורי מדויק על 90 שנות קומוניזם בארץ. ספר כזה נחוץ מאוד, וחבל שלא יצא עד כה לאור.

עוזי בורשטיין, תל-אביב

תגובת המערכת:

הסקירה של יוסף דרוויש התייחסה רק לספרים הקשורים למפלגה הקומוניסטית, שיצאו לאור בשנת 2009, בעוד שספרו החשוב של לאון זהבי יצא לאור ב-2005. אגב, פרק מספרו של זהבי הובא ב"זו הדרך" במסגרת המדור "מק"י בת 90".

מורים מן החוץ כשעיר לעזאזל

הדילמה של המורה: ללמד כהלכה, או למצוא חן, כדי לשרוד.

מאת **עופר כסיף**

במידה הולכת וגדלה, נסמכת האקדמיה הישראלית ואף תלויה במורים מן החוץ ("עמיתי הוראה", בעגת התקינות הפוליטית הרווחת במוסדות ההשכלה הגבוהה "הנאורים").

במכללות, בהן לומדים כיום 63% מכלל הסטודנטים, מהווים המורים מן החוץ למעלה מ-80% מהמרצים, והם מלמדים למעלה מ-60% משעות ההוראה הכוללות.

מורים אלה מועסקים בחוזים אישיים וללא זכויות סוציאליות (קופת גמל, למשל), או זכויות אקדמיות (זכאות לשנת שבתון, תקציבי מחקר, מימון השתתפות בכנסים, ועוד), ושכרם משולם לפי שעות ההוראה בפועל, המשתנות לפי צרכיו של כל חוג.

מעבר לאי-הצדק המאפיין את תנאי ההעסקה האלה, יש לצורת העסקה זו השלכות חמורות נוספות.

ראשית, מאחר ושכרם של המורים משולם לפי שעות הוראה בפועל, ומאחר שבחודשי הקיץ רוב המורים אינם מלמדים כלל, הרי שבמהלך חופשת הקיץ האקדמית (כארבעה חודשים) המורים נאלצים לחפש עבודה חלופית, להירשם בלשכת התעסוקה (מי שבכלל זכאי לדמי אבטלה), או לסבול חרפת אי-הכנסה.

שנית, רבים מן המורים מן החוץ מלמדים מספר נמוך של שעות ואף בקושי מתפרנסים. רק "ברי מזל" מעטים מלמדים במהלך שנת הלימודים כולה מספר שעות סביר וגם בחודשי הקיץ.

שלישית, הקושי המרכזי נוגע באי-הוודאות ובחוסר הביטחון התעסוקתי: בסיומו של כל סמסטר, אין המורה מן החוץ יכול להיות בטוח בהמשך עבודתו במכללה זו או אחרת. הוא אינו יודע, אם ייחתם עמו חוזה העסקה חדש או לא? אינו יודע מה יהיה היקף משרתו, אם בכלל? אין לו מושג, האם יקודם למשרה תקנית, או שיוכל ללמד קורסים במכללות, בהן טרם לימד? בקצרה, חיי המורה מן החוץ מצויים תדיר על גבול דק שבין העסקה מלאה לאבטלה גמורה, עם חוסר יכולת מוחלט לשלוט בגורלו התעסוקתי.

הקיצוצים בתקציבים הממשלתיים למערכת ההשכלה הגבוהה הפכו את תנאי עבודתו של המורה מן החוץ לרעועים אף יותר. עקב קיצוצים אלה, נאלצים מוסדות ההשכלה הגבוהה להגדיל שוב ושוב את המספר המינימלי של הסטודנטים הנרשמים, הנדרש לאישור פתיחתו של קורס בחירה. במילים אחרות, את מקום הצרכים האקדמיים והמחקריים תופסים שיקולים כלכליים של רווח והפסד. לפני כמה שנים אמרה לי מנכ"לית מכללת אחווה, כי קורסים "לא כלכליים" לא ייפתחו. במילים אחרות, שיקולי רווח כובשים את האקדמיה ומשתלטים, כפי שאבחן ג'וזף שטיגליץ, על כל חלקה טובה.

התוצאה מהמסחור המתרחב היא, שקורסי בחירה רבים אינם נפתחים; חוגים שלמים נסגרים או מאוחדים לצורך חיסכון בהוצאות, ואילו מורים מן החוץ רבים מאבדים שעות הוראה ועמן - את מטה לחמם.

במכללות הציבוריות, המופלות לרעה בתקציבים שמחלקת המועצה להשכלה גבוהה מצבם של המורים מן החוץ החמיר במיוחד בשנים האחרונות. והמצב נעשה ממש גרוע על רקע המשבר הכלכלי וההעלאה הנוספת במינימום הנרשמים, הנדרש לפתיחת קורס. במכללות מסוימות (כמו ביה"ס לפוליטיקה וחברה של המכללה האקדמית ת"א-יפו), קוצצו כל קורסי הבחירה משלוש שעות שבועיות לשעתיים, כדי למנוע בדרך זו פיטורים המוניים של מרצים ופגיעה בהעשרת הסטודנטים.

בנסיבות כאלה, כאשר פרנסת המורים תלויה לחלוטין במספר הנרשמים, וכאשר סטודנטים רבים (תוצר מערכת חינוך ותרבות, המעודדות רווח במקום סקרנות וציונים במקום השכלה) מחפשים קורסים קלילים, אין פלא שהמורים נקלעים לדילמה בין פרנסה לבין שמירת הרמה האקדמית; בין הצורך ללמד כמה שיותר שעות, שמשמעו "פיתוי" סטודנטים רבים להירשם, לבין הרצון לעמוד בסטנדרטים אקדמיים ראויים.

דילמה נוספת, בפניה ניצבים אנשי אקדמיה בכלל, והמורים בפרט, נוגעת לחופש האקדמי. מצד אחד, מבקש כל מורה ראוי לנצל כיאות את חירותו האקדמית ולמתוח ביקורת גם על "פרות קדושות" למיניהן, לרבות על אלה הרועות באחו הישראלי. מצד שני, חוזיהם של המורים, המאפשרים פיטורים מיידיים ללא כל פיצוי הולם, אם בכלל, שוללים מהם את החירות האמיתית למתוח ביקורת כזאת, מחשש פן יבולע להם.

כפי שנוכחנו לדעת, לא פעם הועלו דרישות להשתיק ואף לפטר מרצים בשל התבטאויות שלא נשאו חן בעיני סטודנטים, קולגות או אנשי ממסד. לאחרונה הואשמו מרצים באוניברסיטת ת"א בהשמעת עמדות שמאלניות, ואילו את ד"ר ניב גורדון מאוניברסיטת בן-גוריון דרשו לפטר בשל קריאתו להחרים את ישראל כמדינת אפרטהייד. מה שעד כה מנע פגיעה אנושה בזכויותיהם של המרצים המבוקרים שהרשו לעצמם "להיות חצופים" הייתה העובדה, שהם מרצים בתקן. אך המורים, כידוע, מועסקים בחוזים אישיים קצרי מועד, ולכן חשופים יותר לסכנת פיטורים.

בסיכום, המורים מן החוץ מהווים הם כיום "המעמד הכללי", או מעמד הפועלים, של מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל, ובעיקר במכללות הציבוריות. משמעות ההגדרה הזאת היא, כמיטב המסורת ההגליאנית-מרקסיסטית, שהאינטרס הצר לכאורה של המורים תואם לא רק את דרישות הצדק, אלא גם את האינטרס האמיתי של המערכת האקדמית ואף של החברה כולה. כדי לעצב מערכת השכלה ראויה לשמה – המקפידה על רמת הוראה ומחקר גבוהה; השומרת בקנאות על החופש האקדמי ועל תנאי ההעסקה; המאפשרת שיח דמוקרטי, פתוח, ביקורתי ומעשיר בו מעורבים מרצים וסטודנטים, חיוני לבטל לחלוטין את המעמד של המורים מן החוץ ולהעניק תנאיי העסקה הולמים לכל המרצים.

ד"ר עופר כסיף הוא יו"ר ארגון המורים מן החוץ במועצת ארגוני הסגל במכללות האקדמיות הציבוריות

סטודנטים בגרמניה: השכלה אינה סחורה

85 אלף סטודנטים ותלמידי תיכון ערכו ב-17 בנובמבר שביתה כללית.

מאת **קלאודיה ואנגרין**

85 אלף תלמידי תיכון, סטודנטים ומורים ברחבי גרמניה לקחו חלק בהפגנות למען מערכת השכלה טובה יותר שנערכו ב-17 בנובמבר. ההפגנות התקיימו ב-60 ערים והיו חלק מיום פעילות בינלאומי תחת הסיסמא: ״השכלה אינה למכירה״.

ב-50 אוניברסיטאות בגרמניה הושבתו אולמי ההרצאות כבר קודם לכן, לאחר שהסטודנטים השובתים ׳כבשו׳ את האולמות ונכחו בהם ברציפות. באוניברסיטאות אחרות הושבתו האולמות לראשונה ביום השביתה עצמו.

גם באוסטריה, באיטליה ובצרפת הפגינו עשרות אלפים למען השכלה חינם, למען דמוקרטיזציה של בתי-הספר ושל המוסדות להשכלה גבוהה, ונגד הלחצים שמפעיל ההון על מערכת החינוך.

״משביתה במערכת החינוך לשביתה כללית״, ו-״חינוך במקום פיקוח״ - נכתב על כרזות, שנישאו בהפגנה בברלין, בה השתתפו 15 אלף מפגינים. בפרייבורג הפגינו 6,000 צעירים, בקלן 5,000 ובמינכן וויסבאדן - 10 אלפים.

אזרחים רבים בגרמניה עודדו את הסטודנטים והראו סולידריות ממשית. שרת החינוך הגרמנית אנט שפן ממפלגת השלטון הנוצרית ליברלית דיברה על ״טעויות טכניות״ ביישומו של הסכם בולוניה, שמטרתו ליצור מודל אירופי אחיד למערכות ההשכלה הגבוהה. ניקול גולקה, דוברת סיעת השמאל (די לינקה) בפרלמנט הגרמני, תבעה לסקור באופן עצמאי את יישום הסכם בולוניה בגרמניה.

רוח גבית חזקה למפגינים סיפקו איגודי העובדים. ״גרמניה צריכה לבצע תפנית של מאה ושמונים מעלות בנוגע להסכם בולוניה״ - אמר יושב-ראש האיגוד המקצועי לחינוך ומדע, אולריך טנה, ודרש להפנות עורף להסכם בולוניה. לדבריו, מדינות האיחוד האירופי מחויבות כעת להציע הנחיות מחודשות למסלולי הלימוד האקדמיים ולעבור למבנה של תואר ראשון ותואר שני. המבנה של מודל בולוניה מעודד תוכניות לימודים שטחיות יותר, לחץ-יתר של בחינות, וצמצום של אפשרות המעבר ללימודים לתואר שני. כן דורש טנה הקצבה של בסביבות 40 מיליארד אירו נוספים לתחום החינוך.

לעומת העמדה התומכת של האיגוד המקצועי לחינוך ומדע, אימץ ארגון המורים הגרמני עמדה מסתייגת מקואליציית המחאה, שהתארגנה סביב נושא ההשכלה הגבוהה.

(״יונגה וולט״, 18.11)

הצהרת כנס של 55 מפלגות קומוניסטיות ופועליות

השפל הכלכלי חושף את מגבלותיו של הקפיטליזם ואת הצורך במיגורו המהפכני

נציגים של 55 מפלגות קומוניסטיות ופועליות מרחבי העולם נטלו חלק בכנס הבינלאומי שנערך בדלהי ב-22-20 בנובמבר, לפי הזמנתן של המפלגה הקומוניסטית של הודו (מרקסיסטית) ושל המפלגה הקומוניסטית של הודו.

פאתן גטאס, יו״ר ועדת הביקורת המרכזית, ייצג את מק״י בכנס, והציג בפני הנציגים של המפלגות האחיות ניתוח פוליטי-חברתי של המציאות בישראל.

בסיכום הכנס אימצו המשתתפים הצהרה, המנתחת את המשבר הכלכלי ואת הניסיון של הנציגים הפוליטיים של ההון להחביא את הסתירה שאינה ניתנת לפתרון בין ההון לבין העבודה. הפתרון למשבר, שמציעים נציגי ההון, הוא להעמיק את הניצול הקפיטליסטי, להגביר את תמיכת המדינה בהון, ולהרחיב את התוקפנות המלחמתית. אך מדיניות זו אך מעמיקה את האבטלה, העוני והמצוקה של מיליונים ברחבי העולם.

הצהרת דלהי מדגישה, כי המשבר אינו תוצאה של רדיפת בצע של כמה אילי הון, או של העדר יעילות של מנגנוני ויסות מסוימים. ההיגיון הפנימי של המשבר הכלכלי הוא רדיפת ההון אחר מיקסום של הרווחים, וכתוצאה מכך – העמקת הפערים בתוך כל אחת מהמדינות ובין המדינות. המשבר מאשר שוב את התורה המרקסיסטית, הרואה במשבר שלב משלבי הקפיטליזם, ומציגה את הסוציאליזם כחלופה לברבריות של שלטון ההון.

גם בהתייחסם למשבר הסביבתי, שהם גרמו, ולפתרון הבעיה של השינויים באקלים, פועלים התאגידים ונציגיהם להעברת הנטל לכתפי העובדים באמצעות העלאת מחירי המים וכן הלאה.

נציגי המפלגות הקומוניסטיות והפועליות סיכמו, כי הדרך היחידה להיחלצות מהמשבר הקפיטליסטי היא בהגברת המאבק נגד שלטון ההון, בהתגייסות העובדים להתנגדות להון באמצעות שביתות והפגנות. הניסיון של אמריקה הלטינית בגיוס ההמונים למאבק מלמד, כי העובדים וכלל המנוצלים יכולים להגן על זכויותיהם.

האימפריאליזם, נאמר בהודעה, ניצל את קריסת ברית-המועצות ואת הגאות הכלכלית, כדי לתקוף את זכויות העובדים ולנהל תעמולה אנטי-קומוניסטית. אך תעמולה זו אינה יכולה למחוק את התרומה של הסוציאליזם להגדרת הציביליזציה המודרנית.

בתנאים שהיו, ניהלו העובדים קרבות של מגננה. אך כיום הבשילו התנאים לנהל מתקפה ולנסות להשיג זכויות נוספות. לכן קורא הכנס למפלגות הקומוניסטיות ליטול על עצמן את המשימה של ניהול המערכה נגד השיטה הקפיטליסטית עצמה. לשם כך נחוץ להרחיב את המאבק העממי ולחדד את המאבק הרעיוני והפוליטי למען הסוציאליזם.

לקראת ועידת חד"ש השמינית

תנועת חד״ש נערכת לוועידתה השמינית, שתיערך במחצית מרס 2010. בישיבת מזכירות חד״ש, שנערכה ב-21 בנובמבר, הציג איימן עודה, מזכיר חד״ש, תוכנית הערכות לקראת הוועידה וסקר את המצב הפוליטי והכלכלי.

עודה ציין, כי הוועידה השמינית צריכה להיות מנוף פוליטי וחברתי לעמדות חד״ש, לחזק את המאבק היהודי-ערבי המשותף, ולהבליט את היות חד״ש מקור של תקווה לציבור היהודי והערבי. לקראת הוועידה תשקיע חד״ש מאמצים בשיפור הארגון של החזיתות המקומיות, שיפור שיבוא לידי ביטוי בהרחבת השורות. ייעשה מאמץ לכנס ועידות מקומיות של הסניפים.

ועידת חד״ש תסכם אסטרטגיית פעולה ברורה בכל הקשור בחיזוק השפעתה הציבורית, תוך שימת דגש בפעילות בקרב ציבור הנשים, הצעירים והסטודנטים. האסטרטגיה תכלול תוכנית עבודה בתחומים שונים, ומאמץ להרחבת מספר הפעילים המאורגנים ולהקמת סניפים בנגב, ביישובים יהודיים, ובכפרים שבהם אין פעילות מאורגנת כעת.

האסירים הביטחוניים בכלא בישראל

בהצעה לסדר יומה של הכנסת (25.11), העלה ח״כ **עפו אגבריה** (חד״ש) את מצוקתם הבריאותית של האסירים הפלסטינים, הכלואים בישראל.

אגבריה האשים את שירות בתי הסוהר בהזנחה של בריאות האסירים. כך, למשל, נהוג במרפאות הכלא לתת לאסיר, המתלונן על כאב או מחלה, גלולת אקמול, כאילו זו תרופת פלא לכל המחלות. בריאות האסירים נפגעת גם משום שלאחרונה מונעים ממשפחות האסירים להעביר להם זיתים, שמן זית וזעתר, האמורים לגוון את המזון שניתן בכלא. אגבריה מחה על השימוש הנפוץ בכליאה בבידוד ועל הדחייה התכופה של ניתוחים. הוא ציין, כי אסיר המבקש לראות רופא פרטי נאלץ לחכות אפילו שישה חודשים, עד שביקור הרופא מאושר.

ביטול הפרטת בתי הסוהר

״בית המשפט קבע קביעה עקרונית: ישנם מעשים שהם כשלעצמם ייחשבו כפוגעים בזכויותינו החוקתיות, ללא תלות בתוצאות המעשים האלה. לכן הוא שלל את עצם מתן הסמכות לנהל ולהפעיל בית סוהר פרטי בידי זכיין פרטי למטרות רווח, לרבות הפעלת כוח כלפי אזרחים כלואים״ – סיכם ח״כ **דב חנין** חד״ש את החלטת בית המשפט העליון, אשר ביטל את החוק שהתיר הקמת בית סוהר פרטי (ר׳ ״זו הדרך״, 25.11). חנין בירך את בית המשפט, שלא הלך שולל אחר מכבסת המילים השגורה בפי הממשלה, אלא חשף בקפדנות את המהות האמיתית של מעשה ההפרטה של בתי הסוהר, ובכך הגן על זכויות האדם בישראל.

חנין הזכיר את הצעת החוק שהגיש בכנסת הקודמת, ואשר מטרתה הייתה – ביטול חוק הפרטת בתי הסוהר. אלא שרק מיעוט של חברי הכנסת תמך בביטול החוק, שכעת בוטל בידי בג״ץ.

בניית מאות יחידות דיור בגילה

החלטת הממשלה לאשר את בנייתן של מאות יחידות דיור בשכונת גילה, שהיא התנחלות יהודית במזרח ירושלים, מחבלת במאמצים לחדש את המשא-ומתן הישראלי-פלסטיני – ציין ח״כ **חנא סוייד** (חד״ש) בהצעה לסדר היום של הכנסת (25.11). סוייד הוסיף, כי מדיניות ממשלת נתניהו חותרת לקבוע עובדות בשטח, תוך הפרה של החלטות האו״ם.

רשויות מקומיות ניצבות בפני קריסה

בדיון על הצעת אי-אמון בממשלה (23.11), העלה ח״כ **מוחמד ברכה** (חד״ש) את הסכנה המוחשית, שרשויות מקומיות יקרסו בשל מחסור בתקציבים חיוניים. ההחלטה לייקר את תעריפי המים ב-44%, הדגיש ברכה, תחריף עוד יותר את מצבן של השכבות המוחלשות, ובכללן – האוכלוסייה הערבית.

כתבה באתר וואלה! משבחת את "זו הדרך"

בכתבה על ״זו הדרך״, שפורסמה באתר ״וואלה!״ תחת הכותרת ״העיתונות הקומוניסטית עוד נושמת״ (27.11), כתב **אייל דן**, כי ״בעידן שבו העיתונות המודפסת נלחמת על חייה, והמו״לים מחפשים אחר כל דרך אפשרית להגדיל את התפוצה ולהחזיר את המפרסמים הביתה, ניצב איתן עיתון אחד, חף מכל שיקולים מסחריים, שמפיץ את דעותיו הלא פופולאריות כבר למעלה מ-45 שנה. הוא אמנם כולל רק ארבעה עמודים, הכותבים בו לא מקבלים שכר והתפוצה לא עולה על אלף אנשים, אך את האש שמניעה אותו קשה לכבות. האנשים שיוצרים את ׳זו הדרך׳, העיתון הרשמי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, פה עד המהפכה. יקח כמה שייקח״.

פרט לטעות העובדתית (״זו הדרך״ הוא בן 6 עמודים), אייל דן מתאר בנאמנות את השבועון: ״השינויים שחלו בעיתונות הישראלית בשנות השמונים לא פסחו גם על ׳זו הדרך׳, וגם שם החלו להופיע כותרות גדולות, להשתמש בוויזואליה ולתת במה לכותבים צעירים ומושחזים. כל אלו הגדילו את קהל התפוצה והפכו את העיתון לקול החתרני ביותר נגד הממסד״. דן מוסיף ומציין, כי סיבה נוספת לפופולאריות הגדלה של השבועון היא המאבקים החברתיים הרבים המתחוללים בארץ, והעובדה ש״זו הדרך״ הוא אחד מכלי התקשורת הבודדים, שבהם אפשר לקרוא עליהם.

ברשימה מובאים דבריו של ערן הדס, אחד הכותבים הצעירים שהצטרפו לאחרונה ל״זו הדרך״. הדס אומר כי הוא ״תמיד שמח לעזור לגופים שמקדמים מאבקים חברתיים שאני מאמין בהם״. לדבריו, ״אני לא כותב מתוך ראייה קומוניסטית, אבל כן מתוך ראייה ביקורתית נגד הקפיטליזם הקיצוני וחסר הרגש. אני חושב שגם הכותבים הצעירים החדשים מרגישים כמוני״.

חד"ש: משמרת מחאה ועצומה נגד ייקור המים

חד״ש יצאה בשבוע שעבר עם עצומה מקוונת נגד תוכניות הממשלה לייקור המים ולהפרטתו של מצרך חיוני זה. העצומה משקפת את החלטת מזכירות חד״ש לפתוח במערכה ציבורית נגד ייקור המים, שלפי תוכנית הממשלה עלול להגיע ל-44 אחוזים תוך שנה אחת.

בעצומה של חד״ש נאמר:

״החתומים מטה מתנגדים לייקור המים שייפגע בכולנו. רצונה של ממשלת ישראל לייקר את המים, כדי להפריט את השירות ולהפוך מצרך חיוני זה לעוד סחורה (יקרה מאוד!) בשוק, מנוגד לזכויות החברתיות הבסיסיות ביותר. המים הם של כולנו ואסור שתאגידי המים שבידי הרשויות המקומיות יפלו קרבן לתאוות הבצע של בעלי ההון״.

עוד הוחלט לקיים משמרת מחאה ביום א׳, 6 בדצמבר, בשעה 12.00 בתל-אביב (פרטים — במודעה בעמוד זה).

לחתימה על העצומה:

www.atzuma.co.il/againstwaterprice

הסכם בקופ"ח – הישג לעובדים

עובדי המנהל והמשק בשירותי בריאות כללית הפסיקו את שביתתם לאחר שב-26.11 הושג הסכם בדבר עדכון שכרם ב-8%. על ההסכם חתומים מנכ״ל שירותי בריאות, יושב ראש ההסתדרות, נציגי האוצר ונציגי העובדים. בעקבות השגת ההסכם, אמר **פרוספר בן-חמו**, יו״ר ארגון העובדים בקופת החולים הכללית: ״אנו מברכים על ההסכם שהושג הן לטובת העובדים והן לטובת החולים, אותם אנחנו משרתים נאמנה יום-יום״.

15 אלף עובדי המנהל והמשק בשירותי בריאות כללית, המהווים כמחצית מהעובדים בקופה, פתחו בשביתה ב-22.11 במחאה על תנאיהם שלא שופרו בשנים האחרונות לעומת סקטורים אחרים בשירות הציבורי. עם עובדי המנהל והמשק נמנים פועלי אחזקה ומכבסות, פקידות קבלה, פועלי ניקיון, סניטרים ועובדים נוספים. הם מספקים שירותים ל-14 בתי חולים, למרפאות, למוסדות הקופה ולסגל הרפואי.

התקדמות במו"מ עם הקלדניות

שביתת קלדניות בתי המשפט הובילה לפתיחתו של משא-ומתן אינטנסיבי בין ועד הקלדניות, עו״ד אורנה לין המייצגת אותן, ההסתדרות, הנהלת בתי המשפט ובכירי משרד המשפטים והאוצר. ההערכה היא, כי הקלדניות יקבלו תוספת שכר שתגדיל את הכנסתן בשיעור של 25% ויותר. הקלדניות תובעות, כמו-כן הכרה רטרואקטיבית בהן כעובדות מדינה.

מחוז ת"א-יפו של מק"י

קורא להשתתף

בוועידת העשוקים התשיעית

שתתקיים במוצ״ש, 5 בדצמבר, בשעה 18.30

בגן לוינסקי, ליד התחנה המרכזית בתל-אביב

לא להפרטה! לא לייקור המים!

חד"ש

החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון

ביום א׳, 6 בדצמבר, בשעה 12.00

מול משרדי האוצר ורשות המים בתל-אביב

רחוב המסגר 14 (פינת יד חרוצים), בקרבת התחנה המרכזית

משמרת הפגנה

לא לייקור תעריפי המים

תנועת נשים דמוקרטיות בישראל

בשיתוף עם מוסאווא

זכויות ילדות וילדים בישראל

כנס לציון 20 שנה

לאמנה הבינלאומית לזכויות הילד

שבת, 5.12, במלון המעין "רימונים" בנצרת

תוכנית הכנס:

9.30 - התכנסות והרשמה

10.00-12.00 - **הרצאות וסרט**

ילדים בסיכון — אמנה שאהין (תנד״י)

20 שנה לאמנה הבינלאומית לזכויות הילד — תמר גוז׳נסקי

תקציב המדינה והשפעתו על נשים וילדים — אדלה ביאדי-שלון (מוסאווא)

הסרט ״פעם למעלה, פעם למטה״, הבימאי: יובל גוז׳נסקי

12.15-13.30 - **סדנאות**

ילדים בסיכון — המנחות: תמר גוז׳נסקי ואמנה שאהין

האם החינוך בישראל אחראי לפגיעה בילדות/ים ובזכויותיהם — המנחות: עדנה זרצקי ונסרין מורקוס

הקשר בין נערות והורים — המנחות: יעל כ״ץ ונסרין אסילי

13.30-14.30 - **סיכום והצעות לפעולה**

הסעה מתל-אביב — 8.00 מדרך נמיר פינת ארלוזורוב.

הרשמה לנסיעה — tamaryoram@gmail.com

עלות ההשתתפות, כולל נסיעה וארוחת צהריים — 100 ש׳.

למתקשות בתשלום תינתן הנחה.

מכון אמיל תומא

רחוב מורדי הגטאות 27, חיפה,

ביום ב׳, 7 בדצמבר, בשעה 18.00

פגישה נציגי ארגונים

לתכנון המאבק בישראל

לפירוק נשק גרעיני

ולקראת הוועידה הבינלאומית לדיון תקופתי באמנה לאי-הפצת נשק גרעיני, שתתקיים בניו יורק במאי 2010.

לפרטים: 050-5510433

ת״ד 26205, ת״א 61261, טל׳ 03-6293944, פקס 03-6297263, info@maki.org.il

אתר מק״י : www.maki.org.il , אתר חד״ש : www.hadash.org.il